Otobiyografi (Biyografi, Anı ve Günlükle Karşılaştırma)

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Otobiyografi**, bir kişinin kendi yaşam öyküsünü kaleme aldığı yazı ya da eserdir. Genellikle herhangi bir alanda tanınmış kişiler; ailesini, çocukluğunu, eğitimini, mesleğini, eserlerini ve hayatındaki dönüm noktalarını anlatır.
- Otobiyografi **birinci kişi** ağzından yazılır, gerçeğe dayanan kişisel bir hikâyedir. Olaylar çoğunlukla **yaşanma sırasına** göre verilir. Belge, mektup ve fotoğraf kullanmak anlatımı güçlendirir.
- **Biyografi (yaşam öyküsü):** Bir kişinin hayatının başka biri tarafından, genellikle üçüncü kişi ağzından ve belgelere dayanarak yazılmasıdır.
- **Anı (hatıra):** Yazarın yaşadığı ya da tanık olduğu belirli olayları, tanıdığı kişileri ve dönemi anlatır; odak yazarın kendisi değil, yaşanan olay ve çevredir. **Otobiyografide** ise yazarın hayatının bütünü ve kişiliğinin gelişimi ön plandadır.
- **Günlük:** Yaşananların gün gün, tarih atılarak yazıldığı yazılardır. **Otobiyografik roman** ise yazarın kendi hayatından yola çıkıp kurmaca ögeler de katarak yazdığı romandır.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Türleri açıklamalarıyla eşleştiriniz.
1. otobiyografi 2. biyografi 3. günlük 4. anı
a) Bir kişinin hayatının başka biri tarafından yazılması
b) Yaşananların gün gün, tarih atılarak yazılması
c) Bir kişinin kendi yaşam öyküsünü yazması
d) Yazarın yaşadığı ya da tanık olduğu belirli olayları ve çevresini anlatması

2 Aşağıdaki ifadelerin başına doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.
( ) Otobiyografi, bir kişinin kendi yaşam öyküsünü anlattığı eserdir.
( ) Otobiyografiler genellikle üçüncü kişi ağzından yazılır.
( ) Otobiyografide olaylar çoğunlukla yaşanma sırasına göre verilir.
( ) Otobiyografi, gerçeği yansıtan kişisel bir hikâyedir.

3 "1958 yılında Karadeniz'in küçük bir sahil kasabasında doğdum. Babam balıkçıydı; ilk okuma kitabımı onun ağ örerken anlattığı masallar oldu. İlkokulu kasabada, liseyi yatılı olarak Trabzon'da okudum. Üniversite için İstanbul'a geldiğimde denizi ilk kez bir köprünün üstünden gördüm ve kendimi hiç o kadar uzak hissetmedim. Bugün geriye baktığımda, bütün resimlerimin o kasabanın renklerinden doğduğunu anlıyorum."
Bu parça hangi türe örnektir?

A) Biyografi B) Otobiyografi C) Günlük D) Gezi yazısı E) Eleştiri

4 "Ressam Nazlı Aras, 1958'de Karadeniz'de bir sahil kasabasında doğdu. Babası balıkçıydı. Liseyi Trabzon'da, güzel sanatlar eğitimini İstanbul'da tamamladı. Resimlerinde çocukluğunun geçtiği kıyı kasabasının renklerini kullandı."
Bu parça hangi türe örnektir?

A) Otobiyografi B) Anı C) Günlük D) Roman E) Biyografi

5 Aşağıdaki boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz.
a) Bir kişinin hayatının başka biri tarafından yazılmasına ..... denir.
b) Otobiyografide anlatım genellikle ..... kişi ağzından yapılır.
c) Yazarın kendi hayatından yola çıkıp kurmaca ögeler de kattığı romana ..... roman denir.

6 Aşağıdakilerden hangisi bir otobiyografide yer almaya **en az** uygundur?

A) Yazarın çocukluk yılları
B) Yazarın hiç tanımadığı ünlü bir kişinin ayrıntılı hayat hikâyesi
C) Yazarın eğitim hayatı
D) Yazarın mesleğinde yaşadığı dönüm noktaları
E) Yazarın ailesi

7 Otobiyografi yazımında belge ve fotoğraf kullanmanın katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anlatılanların inandırıcılığını ve etkisini artırması
B) Metni kurmaca hâle getirmesi
C) Olayların sırasını karıştırması
D) Yazarın kimliğini gizlemesi
E) Metni şiire dönüştürmesi

8 "Liseye başladığım ilk kış kasabamızı büyük bir kar fırtınası vurmuştu. Okul bir hafta kapalı kaldı; Kâzım Öğretmen, evleri tek tek dolaşıp bize ödev kâğıtları bırakıyordu. O günlerde öğretmenliğin yalnızca bir meslek olmadığını anlamıştım."
Bu parça hangi türe örnektir?

A) Biyografi B) Günlük C) Eleştiri D) Gezi yazısı E) Anı

9 Otobiyografi ile biyografi arasındaki farkı **yazan kişi** ve **anlatım** yönünden açıklayınız.

10 Günlükleri otobiyografiden ayıran temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gerçek yaşantılara dayanması
B) Birinci kişi ağzından yazılabilmesi
C) Yazarın duygularını içermesi
D) Yaşananların gün gün ve tarih atılarak yazılması
E) Yazılı bir tür olması

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 "1958 yılında Karadeniz'in küçük bir sahil kasabasında doğdum. Babam balıkçıydı; ilk okuma kitabımı onun ağ örerken anlattığı masallar oldu. İlkokulu kasabada, liseyi yatılı olarak Trabzon'da okudum. Üniversite için İstanbul'a geldiğimde denizi ilk kez bir köprünün üstünden gördüm ve kendimi hiç o kadar uzak hissetmedim. Bugün geriye baktığımda, bütün resimlerimin o kasabanın renklerinden doğduğunu anlıyorum."
Bu parçayla ilgili
I. Olaylar yaşanma sırasına göre verilmiştir.
II. Yazar, geçmişe bugünden bakarak bir değerlendirme yapmıştır.
III. Anlatım üçüncü kişi ağzından yapılmıştır.
yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

12 "Ressam Nazlı Aras, 1958'de Karadeniz'de bir sahil kasabasında doğdu. Babası balıkçıydı. Liseyi Trabzon'da, güzel sanatlar eğitimini İstanbul'da tamamladı. Resimlerinde çocukluğunun geçtiği kıyı kasabasının renklerini kullandı."
Bu biyografiyi otobiyografiye dönüştürerek ilk iki cümlesini yeniden yazınız.

13 Aşağıdakilerden hangisi otobiyografi ile anının **ortak** özelliğidir?

A) Olayların gün gün, tarih atılarak yazılması
B) Başka birinin hayatının anlatılması
C) Yazarın kendi yaşantılarına dayanması
D) Tamamen kurmaca olması
E) Hayatın bütününü doğumdan itibaren anlatma zorunluluğu

14 Bir otobiyografi yazarken aşağıdakilerden hangisinin yapılması **yanlış** olur?

A) Hayattaki dönüm noktalarını belirlemek
B) Okuru etkilemek için yaşanmamış olayları gerçekmiş gibi anlatmak
C) Olayları yaşanma sırasına göre düzenlemek
D) Eski fotoğraf ve belgelerden yararlanmak
E) Samimi ve içten bir dil kullanmak

15 Aşağıdaki ifadelerin başına doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

( ) Otobiyografide yazar olumsuz yaşantılarını da anlatabilir.
( ) Otobiyografiler mutlaka yazarın eğitim hayatıyla başlar.
( ) Biyografi yazarı, anlattığı kişiyle ilgili belgelerden yararlanır.
( ) Bir belgesel, bir sanatçının otobiyografisini görüntü ve sesle aktarabilir.

16 "Çocukluğumda saatlerce dedemin yanında oturur, onun eski türkülerini dinlerdim. Müziğe olan sevgim, bir gün türkü derleyicisi olmamın ilk tohumuydu."
Bu cümlelerin bir otobiyografiye katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazarın kişiliğinin ve mesleğinin nasıl şekillendiğini göstermesi
B) Bir yerin tarihî özelliklerini tanıtması
C) Bir eseri eleştirmesi
D) Başka birinin hayatını belgelemesi
E) Kurmaca bir olay örgüsü kurması

17 "Liseye başladığım ilk kış kasabamızı büyük bir kar fırtınası vurmuştu. Okul bir hafta kapalı kaldı; Kâzım Öğretmen, evleri tek tek dolaşıp bize ödev kâğıtları bırakıyordu. O günlerde öğretmenliğin yalnızca bir meslek olmadığını anlamıştım."
Bu parçanın otobiyografi değil de anı sayılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Birinci kişi ağzından yazılması
B) Gerçek bir olaya dayanması
C) Geçmiş zamanda anlatılması
D) Yazarın hayatının bütününü değil, belirli bir olayı ve tanıdığı bir kişiyi ön plana çıkarması
E) Bir öğretmenden söz etmesi

18 Bir otobiyografide yer alabilecek dört bölüm başlığını hayatın akışına uygun sırayla yazınız.

19 Bir belgesel yönetmeni, yaşamını yitirmiş ünlü bir halk ozanının hayatını; köyünde çekilmiş görüntüler, ozanın eski ses kayıtları ve onu tanıyanların anlattıklarıyla aktarmıştır.
Bu belgesel ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Ozanın kendi kaleminden yazılmış bir otobiyografidir.
B) Tamamen kurmaca bir hikâyedir.
C) Yalnızca yazıdan oluşan bir günlüktür.
D) Bir eseri değerlendiren eleştiridir.
E) Ozanın hayatını başkası anlattığı için biyografik nitelikte çok modlu bir metindir.

20 Otobiyografik roman ile otobiyografi arasındaki temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

A) Otobiyografide yazarın kendi hayatını anlatması
B) Otobiyografik romanın yazılı olması
C) Otobiyografinin birinci kişi ağzından yazılabilmesi
D) Her ikisinin de yazarın hayatından yola çıkması
E) Otobiyografik romanda kurmaca ögelere yer verilebilmesi

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 (I) Babamın tayini nedeniyle çocukluğum Anadolu'nun farklı kasabalarında geçti. (II) Her okul değiştirişimde yeni arkadaşlar edinmeyi öğrendim. (III) Kasabalardan biri, Kızılırmak kıyısında kurulmuş bir yerleşim yeridir ve nüfusu yaklaşık yirmi bindir. (IV) Üniversitede sosyoloji okurken, çocukken gördüğüm farklı hayatların beni bu bölüme yönlendirdiğini fark ettim. (V) Bugün insanları dinlemeyi mesleğimin en değerli parçası sayıyorum.
Bu otobiyografi parçasında numaralanmış cümlelerden hangisi **otobiyografinin anlatım özelliğine en az uygundur**?

A) I B) II C) III D) IV E) V

22 I. "12 Mart, Salı — Bugün sınavdan yüksek not aldım, akşam annemle kutladık."
II. "Ünlü mimar, 1920'de İzmir'de doğdu; ilk projesini yirmi beş yaşında tamamladı."
III. "Doğduğum evin avlusundaki incir ağacı, bütün çocukluğumun tanığıdır."
Bu parçalar sırasıyla hangi türlerden alınmış olabilir?

A) Günlük – Biyografi – Otobiyografi
B) Anı – Biyografi – Günlük
C) Günlük – Otobiyografi – Biyografi
D) Otobiyografi – Biyografi – Günlük
E) Biyografi – Günlük – Otobiyografi

23 "Otobiyografi yazarı hem anlatandır hem anlatılan. Bu yüzden okur, onun kendini olduğundan iyi gösterme eğilimine karşı dikkatli olmalıdır."
Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

A) Otobiyografiler her zaman tamamen nesneldir.
B) Otobiyografiyi başkası yazar.
C) Otobiyografide yazarın kendisini değerlendirmesi, anlatımın tarafsızlığını zorlaştırabilir.
D) Otobiyografi kurmaca bir türdür.
E) Okur otobiyografideki hiçbir bilgiye güvenemez.

24 **1. Metin:** "O yıl ağabeyimle ilk kez yaylaya çıkmıştık. Sürünün başında geçirdiğimiz o yaz, bana sabrı öğretti."
2. Metin: "1950'de Erzurum'da doğdum. İlk ve ortaokulu burada okudum, sonra Ankara'da öğretmen okuluna girdim. Kırk yıllık öğretmenlik hayatımda..."
Bu metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Her iki metin de biyografidir.
B) Birinci metin otobiyografi, ikinci metin günlüktür.
C) Her iki metin de kurmacadır.
D) Birinci metin anı, ikinci metin otobiyografi özelliği taşır.
E) İkinci metin başka birinin hayatını anlatır.

25 Bir öğrenci, otobiyografisini yazarken aşağıdaki yöntemlerden hangisini kullanırsa türün özelliklerine **uygun davranmış olur**?

A) Ailesiyle konuşup eski fotoğraflara bakarak hayatındaki önemli olayları sırasıyla belirlemek
B) Hayatını üçüncü kişi ağzından, başkasının anlatıyormuş gibi yazmak
C) Olayları rastgele bir sırayla ve tarih vermeden sıralamak
D) Okuru şaşırtmak için hayal ürünü maceralar eklemek
E) Yalnızca ünlü bir akrabasının hayatını anlatmak

26 Otobiyografiyle ilgili
I. Yazarın hayatındaki dönüm noktaları ve kişiliğinin gelişimi ön plandadır.
II. Yazar yaşadığı olumsuz durumları anlatmaktan kaçınmak zorundadır.
III. Birinci kişi ağzından, içten bir anlatım tercih edilir.
yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

27 Aşağıdakilerden hangisi biyografi yazarının otobiyografi yazarına göre **daha çok** ihtiyaç duyacağı bir kaynaktır?

A) Kendi çocukluk anıları
B) Anlattığı kişiyi tanıyanlarla yapılan görüşmeler
C) Kendi günlükleri
D) Kendi duygu ve düşünceleri
E) Kendi aile albümü

28 "Hayatımı yazmaya karar verdiğimde, başarılarımı sıralamanın kolay olduğunu gördüm. - - - - Çünkü insanı asıl biçimlendiren, yenilgilerden sonra yeniden ayağa kalkabilmesidir."
Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bu yüzden kitabıma yalnızca başarılarımı yazdım.
B) Hayatımda hiç başarısızlık olmadı.
C) Zor olan, yanıldığım ve kaybettiğim anları da dürüstçe anlatabilmekti.
D) Otobiyografiler genellikle kısa yazılır.
E) Fotoğraflarımı kronolojik sıraya koydum.

29 Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir **biyografiden** alınmış olabilir?

A) Şair, ilk şiir kitabını otuz yaşında yayımladı ve aynı yıl İstanbul'a taşındı.
B) İlk şiir kitabımı otuz yaşında yayımladım.
C) 14 Mayıs — Bugün yayınevinden kitabımın basıldığı haberi geldi.
D) Kitabım çıktığında annemin gözlerindeki sevinci hiç unutmadım.
E) O yıl İstanbul'a taşındığımızda her şey bana yabancıydı.

30 Kendi hayatınızdan bir dönüm noktasını anlatan, **birinci kişi ağzından**, olayları **yaşanma sırasına** göre veren 4-5 cümlelik bir otobiyografi paragrafı yazınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**